

ONZE DE SETEMBRE DEL 2001

Sant Boi va demostrar la força de Catalunya davant l'Espanya democràtica i franquista

Va impressionar el feble govern d'Adolfo Suárez i els partits de l'oposició democràtica espanyola, que hi eren presents

M.C. / Sant Boi de Llobregat

● La concentració de Sant Boi, com un any més tard la *del milió* de Barcelona, va situar Catalunya com a líder a l'Estat espanyol en la lluita per la llibertat i

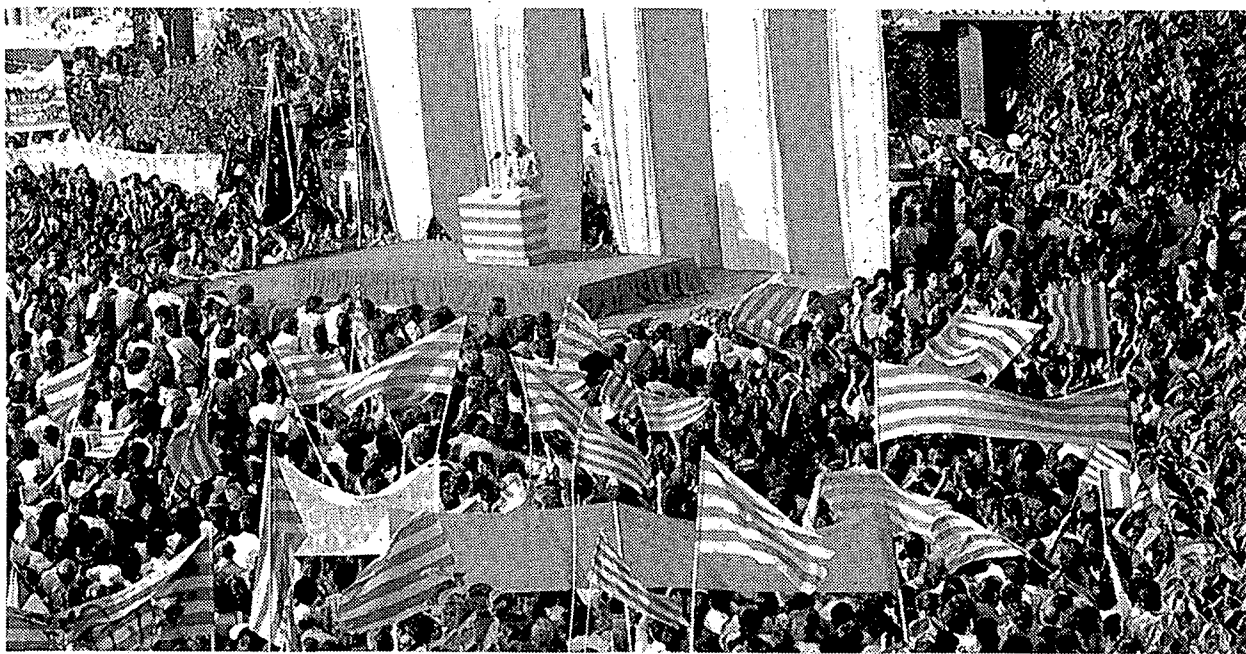
la democràcia i va arrossegar les nacionalitats històriques en la reivindicació de l'autonomia. Aquella Diada va impressionar el tendre govern d'Adolfo Suárez —que al final la va saber ca-

pitalitzar— i va ser un toc d'avís sobre la força de Catalunya davant els partits espanyols de l'oposició democràtica. La concentració va ser possible gràcies a homes com Pere Portabella, Josep Benet,

Miquel Sellarés, Joan Colomines o els membres del PSUC que es mantenien a l'ombra perquè el governador no hi volia parlar, però també ho va ser perquè existia una societat molt estructurada.

Entre els concentrats a la plaça de Catalunya de Sant Boi hi havia quatre observadors vinguts de Madrid, delegats de la Comisión Ejecutiva de Coordinación Democrática. Eren Ramón Tamames, Antonio García Trevijano, Javier Ortiz i Eurico de la Peña. Anteriorment, durant les negociacions per celebrar la Diada, l'entitat que unia els principals partits polítics i organitzacions sindicals espanyoles —des de la Izquierda Democrática de Ruíz Jiménez fins al PSOE o el PCE, des de la UGT a CCOO— ja havien enviat representants a Barcelona per adherir-se a l'acte.

Els enviats a Sant Boi van quedar impressionats de tot: del poder de negociació i convocatòria dels partits i organitzacions, de l'acte unitari i de l'impecable servei d'ordre intern. El fet és important perquè la Catalunya que exigia llibertat, amnistia i Estatut d'Autonomia i que començava a reclamar el retorn de l'exiliat Josep Tarradellas, president de la Generalitat republicana —Tarradellas va enviar un missatge d'adhesió a l'acte—, s'hauria d'entendre previsiblement amb els partits de Madrid per aconseguir-ho. En aquells moments en què el futur polític català i espanyol es movia entre la ruptura i la reforma i que havia de vèncer la resistència de la intacta estructura franquista política, policial i militar, la manifestació de Sant Boi va ser una demostració de força davant el govern d'Adolfo Suárez, davant els partits de l'oposició i davant els franquistes. A més, a Sant Boi hi va haver enviats dels principals mitjans de comunicació internacionals que van difondre al món les reivindicacions del poble català quan només havien passat nou mesos de la mort de Franco.

Imatges del Sant Boi de 1976. La pancarta de Premià la sosté, a l'esquerra, l'actual conseller d'Indústria, Antoni Subirà. / EIPUNT.

Suárez hi hauria volgut més gent

M.C.

● El dia 10 de desembre de 1976, vigília de la Diada, el govern de Suárez enviava a les Corts franquistes el projecte de reforma política que donaria pas a la democràcia i a la dissolució de la cambra que l'aprovaria. A la nit, el president va fer una allocució des de TVE per explicar-lo. No va fer cap referència a la concentració de l'endemà a Sant Boi però els fets no són coincidència. El projecte i l'allocució podien ajudar

a neutralitzar les reivindicacions massa radicals dels que es reunien a Sant Boi. Sánchez Terán reconeix que el govern de Suárez estava preocupat. L'historiador Jaume Sobrequés opina que després de la concentració, que es va desenvolupar de manera mòdica, el govern es va sentir més que alleugerit. Va veure que la podia aprofitar en favor dels seus interessos, ja que serviria per convèncer els més contraris a la democràcia —ultres, militars, poders

fàctics en general— que hi havia un clam a favor de les llibertats i que aquest clam es canalitzava de manera pacífica. El vespre del dia 11 l'informatiu estatal de TVE va minimitzar escandalosament la concentració de Sant Boi. Va parlar de pocs milers de persones. El directiu de la cadena, acostumat a fer càlculs a la baixa quan es tractava de manifestacions de l'oposició, aquell dia no van servir bé el seu senyor. Suárez hauria preferit que diguessin més gent.

Els mitjans de comunicació i la societat estructurada

M.C.

● L'èxit de públic en la concentració de Sant Boi s'explica per la importància que en aquells moments de l'inici del postfranquisme tenien els mitjans de comunicació, principalment la premsa escrita i la ràdio, i per la bona estructuració de la societat catalana que sortia de la dictadura.

El governador i la comissió organitzadora van pactar que el lloc de la cita seria a Sant Boi i no al Parc de la Ciutadella de Barcelona, com els convocants ja havien anunciat, la nit del 9 al 10 de setembre. En poques hores la notícia va arribar als ciutadans gràcies a l'esforç propagandístic dels diaris i de la ràdio. Ràdio Barcelona, que retransmetria l'acte en un semidirecte (tres minuts de diferit, perquè el governador pogués controlar el que s'hi deia) era llavors un referent cultural i polític. Cinc dies abans, Joaquim Maria Puyal hi havia retransmès el primer partit de futbol en català.

Però com diu ara Antoni Gutiérrez Díaz els mitjans de comunicació haurien pogut fer poca cosa si no fos perquè en la societat catalana del moment hi havia un gran teixit de complicitats. L'Assemblea de Catalunya, fundada a finals del franquisme de l'unió de partits i organitzacions democràtics propers a l'esquerra, amb el llavors potent PSUC al davant, va demostrar aquell dia la seva força i poder de convocatòria. També el Consell de Forces Polítiques i les diferents organitzacions culturals, esportives o recreatives del país van fer d'altaveu.